

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

BİR KAYIP ARANIYOR
Sanatta Yeterlik Tez Raporu

Tezi Hazırlayan
Atılım Eylem ŞAHAN

İstanbul, 2023

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

BİR KAYIP ARANIYOR
Sanatta Yeterlik Tez Raporu

Tezi Hazırlayan
Atılım Eylem ŞAHAN

Öğrenci No
1955022001

ORCID ID
0000-0002-9991-9214

Danışman
Prof. Burak BUYAN

İstanbul, 2023

YEMİN METNİ

Sanatta Yeterlik Tezi olarak sunduğum “**Bir Kayıp Aranıyor**” Başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını, patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 14.12.2023

Atılım Eylem ŞAHAN

TEZ ONAYI

İstanbul Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü *Sinema-Tv Sanatta Yeterlik* programı öğrencisi **1955022001** numaralı **Atılım Eylem ŞAHAN**'ın hazırladığı **“Bir Kayıp Aranıyor”** konulu SANATTA YETERLİK TEZİ ile ilgili TEZ SAVUNMA SİNAVI Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca 14.12.2023 günü saat 13:00’de Zoom programı aracılığıyla on-line olarak yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonucunda adayın tezinin **KABULÜ**’ne **OYBİRLİĞİ**’yle karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ	İMZA
Prof. Bu*** BU*** (Danışman) (İstanbul Beykent Üniversitesi)		
Prof. Bt*** VA*** (Üye) (İstanbul Beykent Üniversitesi)		
Prof. Ce*** Ka*** UZ*** (Üye) (İstanbul Beykent Üniversitesi)		
Prof. Se*** YI*** (Üye) (İstanbul Aydın Üniversitesi)		
Prof. Ar*** Ca*** GÜ*** (Üye) (İstanbul Aydın Üniversitesi)		

Adı ve Soyadı : Atılım Eylem ŞAHAN
Danışmanı : Prof. Burak BUYAN
Derecesi ve Tarihi : Sanatta Yeterlik, 2023
Alanı : Sinema-TV
Anahtar Kelimeler : Yabancılaşma, Kendine Yabancılaşma, Topluma
Yabancılaşma

ÖZ

BİR KAYIP ARANIYOR

Bu tez çalışmasında öznel kamera kullanımı ile seyirciyi karakterin yerine koymak amaçlanmıştır. Filmin belirli sahneleri ana karakterin bakış açısıyla çekilmiş böylece izleyicinin hikayenin merkezine yerleştirilmesi planlanmıştır. Ana karakterin ruh hali, duyguları, aklından geçenler ve aynı zamanda anıları onun gözünden aktarılmıştır.

Çalışma yabancılaşma kavramı ile desteklenmiş, psikolojik ve toplumsal anlamda incelenmiştir. Bu bağlamda kısa film “Bir Kayıp Aranıyor” yabancılaşma kavramı üzerinden analiz edilerek çalışmaya eklenmiştir. Filmde, uzun yıllar sonra kasabada yaşayan ailesinin evine dönen bir kadının, tecrit edilmiş, kısıtlanmış bir alanda hissettiklerini izleriz.

Name and Surname : Atılım Eylem ŞAHAN
Supervisor : Prof. Burak BUYAN
Degree and Date : Proficiency in Art, 2023
Major : Cinema-TV
Key Words : Alienation, Self-Alienation, Social Alienation

ABSTRACT

A MISSING PERSON

In this dissertation, it is aimed to put the audience in place of the the character through the subjective camera use. Certain scenes of the film were shot from the protagonist's point of view with an aim to place the audience at the heart of the storyline. The mood, feelings, thoughts, and also the memories of the protagonist are told from her standpoint.

The study is supported with the concept of alienation and analyzed in psychological and social terms. In this context, the short film, "A Missing Person", is analyzed on the basis of the alienation concept and included in the study. In this film, we are watching the feelings of a woman in an isolated and restricted area after her return to his family's house in a town after many years.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ

ABSTRACT

ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
KISALTMALAR	iv
SÖZLÜK.....	v
GİRİŞ	1

1. YABANCILAŞMA KAVRAMI

1.1. Hegel ve Yabancılaşma	4
1.2. Feuerbach ve Yabancılaşma.....	5
1.3. Marx ve Yabancılaşma	6
1.4. Kendine Yabancılaşma	6
1.5. Topluma Yabancılaşma	8
1.6. Yabancılaşma Temalı Film Örneği: Kader	9
1.6.1. Kader Filminin Özeti	9
1.6.2. Kader Filminin Yabancılaşma Bağlamında İncelenmesi	10

2. TEZ İÇERİK AŞAMASI

2.1. Ön Hazırlık	13
2.1.1. Sinopsis.....	13
2.1.2. Tretman.....	13
2.1.3. Senaryo	15
2.1.4. Çekim Senaryosu.....	29

3. YAPIM AŞAMASI

3.1. Ön Hazırlık	50
3.2. Çekim	50
3.2.1. Filmin Künyesi	50
3.2.2. Çekim Ekipmanlar.....	51
3.2.3. ‘Bir Kayıp Aranıyor’ Filminden Sahneler.....	52

3.2.4. ‘Bir Kayıp Aranıyor’ Set Fotoğrafları	53
3.3. Çekim Sonrası.....	56
3.3.1. Kurgu Program ve Ekipmanlar:.....	56
3.4. Bir Kayıp Aranıyor” Kısa Filminin Bütçesi	57
3.5. ‘Bir Kayıp Aranıyor’ Kısa Film Analizi	59
SONUÇ	62
KAYNAKÇA.....	64

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa No.
Şekil 1. Filmden Bir Sahne. Nihal Motora Binip Uzaklaşır.....	52
Şekil 2. Filmden Bir Sahne. Nihal Kapı Aralığından Konuşmaları Dinler.	52
Şekil 3. Filmden Bir Sahne. Nihal Mahallede Yürürken.....	53
Şekil 4. Set Fotoğrafı. Kafe Sahnesi.....	53
Şekil 5. Set Fotoğrafı. Kafe Sahnesi.....	54
Şekil 6. Set Fotoğrafı. Ev Sahnesi.....	54
Şekil 7. Set Fotoğrafı. Ev Sahnesi.....	55
Şekil 8. Set Fotoğrafı. Liman Sahnesi.....	55
Şekil 9. Set Fotoğrafı. Post Prodüksiyon.....	56
Şekil 10. Set Fotoğrafı. Post Prodüksiyon.....	57

KISALTMALAR

A.g.e. : Adı Geçen Eser

No. : Numara

Prof. : Profesör

S. : Sayfa

Tv. : Televizyon

Vb. : Ve Benzeri

SÖZLÜK

Özdeşleşme: Özdeşleşmek işi.

Sahne: Bir oyun veya filmin başlıca bölümlerinden her biri.

Subjektif: Öznel, objektif karşıtı.

Tema: Asıl konu, temel motif.

Toplumsal Baskı: Belli bir topluluk içinde süregelen bir değeri gerçekleştirmek için bireylere veya topluluklara o konudaki tutumlarını, davranışlarını değiştirmeleri için yapılan baskı.

Travma: Sarsıntı.

Yapım: Bir filmin çevrilmesi, bir tiyatro oyununun sahneye konulması veya bir radyo, televizyon programının hazırlanması için gerekli çalışmaların tümü ve bu çalışmaların ürünü; prodüksiyon.

GİRİŞ

Yabancılaşma kavramı üzerine yapılan çalışmaların çoğu farklı alanlarda yapılmış olup aynı zamanda birbiri ile bağlantısallığı son derece güçlü sonuçlar ortaya koymuştur. Psikolojik, kültürel, ekonomik alanlar temel alınmak üzere, bu alanların birbiri ile oluşturduğu temas noktaları yapılan çalışmalar için önemlidir. Bir kavramı açıklayabilmek için tek bir nedenden bahsetmek konuyu daraltmaktan çok bağlamından koparabilir. Aynı olayı birçok insan farklı şekilde yaşayabilir, kişinin yaşı, cinsiyeti, bulunduğu coğrafya, eğitimi, aile yapısı, meslek, maddi olanakları vs. genel resmi şekillendiren önemli etkenlerdir. Bu nedenle farklı alanları birlikte değerlendirmek, çalışmaya gerçeklik ve değer katar.

Yabancılaşma konusunu temeline alan bu çalışma, filmin belirli sahnelerini karakterin gözünden öznel kamera aracılığıyla aktarırken, özdeşleşme duygusunu yaratarak, çalışmanın önermesini oluşturmuştur. Öznel kamera kullanımı ile izleyici hikayenin merkezine yerleştirilmiş, subjektif olarak ana karakterin bakış açısıyla anlatım sağlanması amaçlanmıştır. Bu sayede izleyici ana karakter ile aynı noktadan bakabilmiş, hikayesine tanıklık etmiştir.

Teması ise, kavramsal olarak “yabancılaşma” çerçevesinde irdelenmiş, ana karakterin kendine ve topluma yabancılaşma süreci aktarılmıştır.

Amaç

Yabancılaşma, hayatımıza giren yeni bir kavram olmamakla birlikte, son dönemlerde etkisini daha yoğun bir şekilde hissettirmektedir. Bunda pek çok faktör etkili olmuş, özellikle psikolojik, sosyo kültürel ve sosyo ekonomik faktörler ‘şehirleşme, kalabalık, maddi yetersizlikler, işsizlik, meslek seçimi, eğitimsizlik, çevre baskısı vb. gibi’ sorunu derinleştirmiştir. Yabancılaşmayı kelime anlamıyla kendinden veya toplumdan uzaklaşma olarak tanımlayabiliriz.

Bu çalışmada, yabancılaşmanın pek çok faktörü bünyesinde barındırmasının yanında, daha çok sosyal çevrenin, kişilerin üzerinde oluşturabileceği toplumsal baskı üzerinde yoğunlaşmak, bununla beraber tepki ve tecrit edilmişlik hissiyle

kişinin kendini toplumdan soyutlaması, kararlarını etkilemesi ve hayatın akışında farklı yöne doğru evrilmesini incelemek amaçlanmıştır.

Filmde ana karakterimizin üzerinde hissettiği gittikçe yoğunlaşan baskı, bir anlamda toplumun kendi travmalarını başkalarına yöneltmesinin sonucu olarak, onun topluma yabancılaşma sürecini tetiklemiştir. Karakterimizin gözünden yabancılaşma sürecini görmek, yaşadıklarına yakından tanık olmak öznel bakış açısı ile sağlanmış olup, onun giderek daralan coğrafyada hissettiği sıkışmışlık hissini aktarmak amaçlanmıştır.

Bu amaçlar doğrultusunda yanıt aranacak sorular şunlardır;

Senaryoda yabancılaşma teması nasıl aktarılmıştır?

Ana karakteri uzaklaşmaya iten nedenler nelerdir?

Öznel kamera kullanımı çalışmayı desteklemiş midir?

Kapsam

Sinemada yabancılaşma kavramı incelenirken, sözü geçen kavramın ne kadar geniş kapsamlı, pek çok alt ve üst başlık barındıran, hayatın her alanında karşımıza çıkabilen, yaş, etnik kimlik, ırk, dil vb. ayırmaksızın geniş bir yapının konusu olması nedeniyle, çalışmanın kapsamı iki bölümde sınırlandırılmıştır. İlk bölümde, yabancılaşma kavramının tanımı yapılarak, dünyada ve Türkiye’de yabancılaşma kavramına kısaca değindikten sonra, kişinin kendine ve topluma yabancılaşmasının üzerinde durulup, sonrasında tez çalışmasındaki yabancılaşma öğeleri aktarılmış ve çalışma sinemadan örnek verilerek desteklenmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde, tezin içeriğine değinilip, ön hazırlık, çekim ve çekim sonrası süreçler detaylı olarak aktarılmış, yapım ve üretim aşaması hakkında bilgi verilmiştir.

Yöntem

Yabancılaşma konusunda yapılan çalışmalarda, farklı değişkenlerin etkisi incelenerek sonuçlar çıkarılmış veya uzun dönem takip gerektiren sosyal incelemelerle sorun derinlemesine analiz edilerek araştırma konusu edilmiştir.

Bu çalışmada tüm hikayenin, karakterin gözünden verilmesi sayesinde maksimum katharsise ulaşıp karakterle özdeşleşme sağlanarak yaşadığı olaylara, anımsadığı anılara yakından tanıklık etme fırsatı yakalanacaktır.

Arama – tarama yöntemi çalışmanın temel yöntemi olarak kullanılacaktır. Bu araştırma modeli çerçevesinde, yabancılaşma konusunda kitap, dergi ve tezlerden literatür taraması yapılacak, araştırmalar incelenecek, doküman incelemesi yapılarak veriler toplanacak, yabancılaşma kavramını konu alan yada içeren filmler izlenecektir.

Sait Faik Abasıyanık'ın “Kayıp Aranıyor” romanından uyarlanan “Bir Kayıp Aranıyor” kısa filmi çalışmanın ana eksenini oluşturacak, çekilecek film yabancılaşma kavramı ile hem senaryoda hem de film sahnelerinde desteklenecektir.

1. YABANCILAŞMA KAVRAMI

Yabancılaşma kavramı birçok kişi ve disiplin tarafından tanımlanmış fakat asıl 19. yüzyıldan günümüze kadar kavram üzerine tartışmalar yoğunlaşmıştır. “Yabancılaşma kavramı özgün anlamı içinde, bir şeyi ya da bir kimseyi başka bir şeyden ya da başka bir kimseden uzaklaştıran, yabancılaştıran eylem ya da gelişme olarak açıklanabilir. Daha sınırlı anlamda ise, psikiyatride, normalden sapmaya; çağdaş psikoloji ve sosyolojide, kişinin kendisine, içinde yaşadığı topluma, doğaya ve başka insanlara karşı duyduğu yabancılik hissine işaret eder.”¹

Teknolojik gelişmeler sonucu sosyolojik, psikolojik, kültürel uyum mekanizmaları değişmiş, kişilerin iç dünyaları veya toplumla ilişkileri yalıtılmış, uzaklaşmış bir forma dönüşmüştür.

Kelime anlamına baktığımızda genel olarak ‘yabancı’ anlamı ile karşılaşırız. Kişinin içinde bulunmak istemediği ortamdan uzaklaşma isteği çevresine yabancılaşması veya yaşamak istemediği bir durumun içerisinde kaldığı ve çıkış bulamadığı için kendinden uzaklaşması, kendine yabancılaşması olarak tanımlanabilir. “Türk dilinde yabancılaşma, Farsça kökenli “yaban” sözcüğünden gelmekte olup “yerli olmayan” kimse anlamına gelmektedir. Burada “yerli olmayan” ifadesi, her zaman insanı merkeze almayıp bazen de insanın özü ile eylemleri arasındaki değer ve anlam yitimine ve bunun kaçınılmaz sonucu olarak da kendilik değerlerini kaybeden bireyin bilinç parçalanmaları yaşamasına işaret eder.”²

1.1. Hegel ve Yabancılaşma

Felsefi olarak yabancılaşma kavramı ilk olarak Hegel tarafından kullanılmıştır. Yabancılaşma kavramına dinsel açıdan yaklaşan Hegel, ilk eserlerinde kavramı soyut olarak değerlendirmiş, yabancılaşan bilincin akıl yürütme mekanizmasından uzaklaştığını belirtmiştir. “Hegel’de yabancılaşma, insanın fiziki ve ruhi varlığı arasındaki ayrım sonucu ortaya çıkmaktadır. İnsan kendisine ve

¹ A. Horzumlu, ‘Sinemada Toplumsal Yozlaşmanın Yansımaları’, Yüksek Lisans Tezi, *Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü*, İstanbul, 2011, s.11.

² B. Öner, ‘Max Frisch’in ‘Homo Faber’ ve Heinrich Böll’ün ‘Palyaço’ Adlı Eserlerinde ‘Yabancılaşma’ Teması’, Yüksek Lisans Tezi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Elazığ, 2015, s.4.

çevresine yabancılaşmakta, kendisini düşünen ve hisseden bir varlık olarak görmemektedir. Hegel'e göre bu ruhun yabancılaşması anlamına gelmektedir. Dolayısıyla yabancılaşma, ruhun kendi yarattığı maddi dünyadan duygusal anlamda uzaklaşması ya da farklılaşması sonucu olmaktadır.”³

Sonraki dönemlerinde kavramı somut olarak da inceleyen Hegel, düşünce ve varlığın bir olduğunu söyleyerek diyalektik felsefesini oluşturmuştur.

“Hegel’in felsefesinde Geist, hem somut hem de kavramsal olanı içerir. Onun dünyayı algılayış biçiminin temelinde somut ve soyut olanın bütünlüğü yer almaktadır. Buna göre, Hegel dualist bir dünya görüşünü reddederek bunun yerine nominalist (tekçi) bir bakış açısı geliştirir. Bunun bir sonucu olarak ise yabancılaşma Hegel’in bakış açısına göre olumsuz değil olumlu bir aşama/basamaktır. Hegel’e göre Geist sürekli bir devinim içindedir ve bir hedefe doğru belirli bir kural ile hareket eder.”⁴

“Hegel’de yabancılaşma, Bütün’ün bir gelişim süreci içinde somut bir tarzda belirlenmesinde zorunlu olan ve genel anlamda tüm yaşam hareketine biçim veren bir uğrak (Moment)tır.”⁵

1.2. Feuerbach ve Yabancılaşma

Hegel’den Marx’a geçmeden önce Feuerbach’ın görüşlerini değerlendirmek faydalı olacaktır. Ludwig Feuerbach, Hegelci felsefenin mutlak felsefe olduğunu ve temelinin teolojiye dayandığını belirtir.

“Feuerbach, Hegelci sistemi tersine çevirme çabasındadır. Doğanın insan bilincinden bağımsız olarak var olduğunu, doğanın ve insanın dışında varolanların gerçek olmadığını, hayali ve yanılsama olduğunu ifade etmektedir. İnsan özünü kendi dışına ait olanla Tanrı’ya ait olan arasındaki karşıtlık hayalidir, Tanrısal olanın tüm tanımlamaları aslında insanın tanımlamalarıdır. Feuerbach, Tanrı düşüncesinin insan kendi ideal yansıması olduğunu belirterek, yabancılaşmanın sebebini ve kökenini de

³ G. Ofluoğlu ve O. Büyükyılmaz, ‘Yabancılaşmanın Teorik Gelişimi ve Tarihsel Süreç İçinde Farklı Alanlarda Görünümleri’. *Kamu-İş*, cilt:10, sayı:1, 2008, s.115.

⁴ F. Serdaroglu, ‘Antonioni’nin Macera, Gece ve Batan Güneş Üçlemesi Kapsamında Sinemada Yabancılaşma ve Çağdaş Anlatı İlişkisi’, Yüksek Lisans Tezi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Eskişehir, 2008, s.24.

⁵ G. S. Kızıltan, *Çağımızda Yabancılaşma Sorunu: Kişinin Silinen Yüzü* (Birinci Basım), Metis Yayınları, İstanbul, 1986, s.12.

ifade etmektedir. İnsanın kendi zihninde yarattığı şeyi kendinin dışında ve kendinden daha güçlü bir varlık olarak kabul etmesi, yabancılaşmanın kendisidir.”⁶

Feuerbach’a göre, kişinin kendini gerçekleştirebilmesi için, hayalinde yarattıklarını geride bıraktığı takdirde, kendine yabancılaşma sorunu ortadan kalkmış olur.

1.3. Marx ve Yabancılaşma

“Marx’a göre yabancılaşma, emeğin işçinin dışında olması, onun özüne ilişkin olmaması ve işçinin kendi emeğini, üretimini yadsıması sonucu işine, emeğine, içinde yaşadığı doğaya, kendi öz doğasına ve diğer insanlara uzaklaşmasına neden olan eylemdir. Marx için yabancılaşmanın göstergeleri emek, işbölümü ve özel mülkiyettir. İşbölümü ve özel mülkiyet geliştikçe işçi kendi emeğine karşı yabancılaşmaktadır. Emeği sonucu ürettiği nesne, kendi ürünü, işçinin karşısında onu üretenden bağımsız, yabancı bir güç olarak durmaktadır. Böylece emek artık işçinin doğasının bir parçası olmaktan çıkmıştır. Marx’a göre bu emeğin nesneleşmesidir.”⁷

Marx, diyalektik gelişmeyi toplumun merkezine almış, ekonomik üretim sürecinin önemine vurgu yaparak toplumsal hayatın her alanını etkilediğini ve yön verdiğini belirtmiştir. Soyut olan Hegel diyalektiğini eleştirerek, somut olan diyalektik materyalizm kavramını benimsemiştir.

1.4. Kendine Yabancılaşma

“Kendine yabancılaşma, insanın kendi kendisiyle kurduğu ilişkinin bozulmasıyla başlar. Kendine yabancılaşma ‘ben’in kendini ‘ben olmayan’ zannettiği durumda ortaya çıkar. ‘Ben’ olmak kendinde olmanın bilincinde olmaktır. Bilincin gereksinimlerinin eksik karşılanması durumunda ‘ben’ kendine yabancılaşmayı yaşar. Kendine yabancılaşan ‘ben’ her türlü kimliği reddeder.”⁸

⁶ U. Kadıncı, ‘Yabancılaşmanın Diyalektiği: Hegel, Marx ve Kafka Üzerine Bir Araştırma’, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2001, s.50.

⁷ Ofluoglu, Büyükyılmaz, a.g.e., s.115-116.

⁸ N. Çiçek, ‘Franz Kafka’da Yabancılaşma Problemi’, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2012, s.46.

Kişinin kendine yabancılaşmasını psikolojik boyutta incelemek faydalı olacaktır. Psikoloji bilimi bireyi temel alır, kişinin iç dünyası ve yaşadıkları üzerinde durur. Elbette kişiyi soyutlanmış olarak ele almak da doğru değildir, sosyolojiyle bağlantısını incelemek, toplumsal ne gibi faktörlerin kişiyi yabancılaşmaya yönelttiğini araştırmak gerekir. “Psikolojik yabancılaşma tanımlarının içinde yer alan sosyolojik değerlendirmeler, sosyolojik yapı ve kurumların bireyin kişiliğinde meydana getirdiği bir takım oluşum ve değişimleri belirtmek için kullanılmaktadır. Genel olarak psikolojik yabancılaşma, kişinin kendisi ile olan ilişkisi çerçevesinde değerlendirilmektedir ve kişinin benliğinin sınırlarında kendisini ve kişiliğini kaybetmesi anlamına gelmektedir.”⁹

Nevrotik kişilerde engellenmiş olmak kişiyi değersiz hissettirir. Kendini yalnız hisseder ve kaygı artar. Böylece kişi farklı insanlarla tecrübe ettiği ilişkilerinde hep benzer hatalar yapar. Bu da yaşanan olaylardan ders çıkarmak yerine çevresindeki kişi ve olaylardan uzak durmasına neden olur. “Nevrotik kişi, mutsuz, kaygılı, çevresiyle olan ilişkilerinde etkisiz ve suçluluk duyguları içinde yaşayan biridir. Ancak davranışlarının uyumsuz niteliklerine karşın dünyayı algılayışında ciddi sapmalar ve kişiliğinde önemli ölçüde bir bozulma yoktur.”¹⁰

Kendisini güçsüz gören kişi etken yerine edilgen bir tutum sergiler, kendi duygularından uzaklaşır, yabancılaşır. Kaygılandığı durumdan uzak durmaya çalışırken duygularını bastırır. “Bilinçdışı, toplum tarafından kabul edilmeyen arzuların bastırılması ve tamamen bilincin alanının dışında tutulması ile oluşur.”¹¹

Bilinçli kişi hareketlerinin farkındadır. Toplumsal anlamda kabul görmeyen veya eleştirilen istekler, farkında olmadan bastırılarak bilinçdışına itilir ve böylece süper ego artar. “Özellikle 19. yüzyıl itibarıyla kişinin benliğini giderek daha da çok kaybettiği ve yabancılaştığı düşünülmektedir. Yoğun çalışma şartları, mekanikleşen işler, rollerin ve beklentilerin çoğalması gibi dışarıdan dayatılan bir takım güçler yüzünden, giderek daha da nevroitik bir süreç içine girildiği görülmektedir. İnsan ve hayatı parçalara ayrılmıştır ve kişi, bu parçaları bir bütün olarak yaşayamamanın verdiği nevroitik bir huzursuzluk içindedir.”¹²

⁹ Serdaroğlu, a.g.e., s.59.

¹⁰ E. Geçtan, *İnsan Olmak* (14.Basım), Remzi Kitabevi, İstanbul, 1994, s.150.

¹¹ S. M. Tura, *Freud'dan Lacan'a Psikanaliz* (4. Baskı), Kanat Kitap, İstanbul, 2010, s.53.

¹² Serdaroğlu, a.g.e., s.68.

1.5. Topluma Yabancılaşma

Toplum tarafından dışlanan veya dışlandığını düşünen kişi çevresindekilerle sağlıklı bir ilişki geliştiremez.

“Tecrit edilme bir yabancılaşma göstergesi olarak yabancılaşmanın önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Toplumsal yalıtım veya tecrit edilme hali; kişinin topluma alınmadığı, toplumdan atıldığı duygusuna sahip olduğu bir ortamda daha çok gündeme gelebilmekte ve kişinin başkalarıyla anlamlı ilişki, etkileşim ve iletişim kuramamasına da yol açabilmektedir.”¹³ “Seeman, topluma yabancılaşmanın, popüler kültür standartlarının bireysel beklenti ve yönelimlerinden farklı olması sonucu ortaya çıkacağını öne sürmektedir. O, yalıtılmışlığı, kültürden ve toplumdan uzaklaşma bulgusu üzerine inşa etmiştir. Ona göre yalıtılmışlık, toplumsal açıdan yüksek değer verilen olgulara kişinin fazla değer vermemesi ya da düşük değer vermesi şeklinde değerlendirilmiştir.”¹⁴

Tüketim dünyasında yaptığımız işe yabancılaştığımız gibi aldığımız ürünlere de yabancılaşırız. Her zaman daha fazla tüketim ön plandadır. Kişilerin beğenilerini yönlendiren sistem, kendi zevklerinden uzak olduğunun farkında bile olmadan ürünleri satın aldırır. “Bir insan yaptığı işle somut bir ilişki kurmadan çalışıyorsa, nesneleri soyutlaştırılmış, yabancılaşmış bir biçimde satın alıyor ve tüketiyorsa, boş zamanlarını etkin, anlamlı bir biçimde değerlendirebilir mi? Edilgen, yabancılaşmış bir tüketici olarak kalacaktır o insan her zaman.”¹⁵

Toplumsal rolün kişiye verdiği ağırlık onu toplumdan ve kendi ailesinden bile uzaklaştırabilir. Bu rollerden bazıları iş hayatındaki rolü, arkadaş çevresindeki rolü ve aile içerisindeki rolü olarak adlandırılabilir. “Bireyin çok sayıda toplumsal rolü yerine getirmesi zorunluluğu, modern toplumun niteliklerinden biridir. Bir yandan bu rollerin gerektirdiği zorunluluklar, diğer yandan da bu rolleri belirleyen normlar arasında çatışmalar olmaktadır.”¹⁶

¹³ H. Ünalı, ‘Türk Romanı ve Yabancılaşma: Bir Edebiyat Sosyolojisi Denemesi’, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2011, s.29.

¹⁴ S. Yakut, *Yabancılaşma (Psiko-Sosyal Bir Bakış)*, İksad Yayınevi, Ankara, 2020, s.41.

¹⁵ E. Fromm, *Sağlıklı Toplum* (İkinci Basım), Payel Yayınları, İstanbul, 1990, s.150.

¹⁶ L. Taş, ‘Yabancılaşma ve Kimlik, Yüksek Lisans Tezi’, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2007, s.107.

1.6. Yabancılaşma Temalı Film Örneği: Kader

Zeki Demirkubuz'un yönettiği 2006 yapımı filmde kaderine razı olan ve olmayan karakterlerin hikayesi anlatılmaktadır. Karşılıksız aşkın peşine düşen karakterler sürekli başka illere taşınıyor olsalarda, birbirlerinden beklentileri hiçbir zaman karşılık bulmaz.

1.6.1. Kader Filminin Özeti

Bekir'in ailesinin maddi durumu yerindedir ve ona halıcı dükkanı açarlar. Film Uğur'un dükkana gelerek halı satın almak istemesiyle başlar. Fiyatlar yüksek gelince almaktan vazgeçer. Kıyafetini biraz açınca Bekir'in ilgisini çeker. Fotoğraflarını Bekir'in dükkanında unutarak ayrılır. Uğur'un fotoğraflarına bakarak günlerini geçiren Bekir, ona ilgi duymaya başlar.

Uğur'un kardeşi Kudret kahvede çalışmakta fakat kahvedekilerin tacizlerine uğramaktadır. Mahallenin gençlerinden Cevat, babası yatalak olan Kudret'e ağabeylik yapar onu kollar. Aileye erzak götürür ihtiyaçlarını karşılar. Karşılığında da Uğur'un annesiyle beraber olmaktadır.

Bekir fotoğraflarını almaya gelen Uğur'u önce Cezaevine kadar, bir başka gün sokakta görünce de köprü altına kadar takip eder. Uğur cezaevinden çıkan sevgilisi Zagor'la buluşmuştur.

Ailesi Bekir'i evlendirmek istemektedir Bekir düşüncelidir. Dükkana uğrayan Uğur'a onu sevdiğini söyler fakat Uğur'un yüz ifadesinden karşılık alamayacağı bellidir.

Cevat, Kudreti taciz ettiğini düşündüğü kişiyi sürüklerken Zagor araya girer ve Cevat'ı bıçaklar. Cevat'ın ölümüyle beraber aile dağılır, Uğur evden ayrılır. Ailesi maddi sıkıntıdan ötürü apartman dairesinden, küçük eski bir eve taşınır.

Ailesinin istediği kızla evlenen Bekir hala Uğur'u unutamamıştır. Uğur bir gün dükkana gelir. İki polis memurunu öldüren Zagor'a avukat tutmak için Bekir'den yardım ister.

Aradan yıllar geçer, Uğur pavyonda çalışmakta artık Bekir’de onunla birlikte yaşamaktadır. Uğur çocuğu olan Bekir’in ailesine geri dönmesini ister. Bir adam ertesi gün yola çıkacak olan Bekir’i pavyonda vurur. Babası hayatta kalan oğlunu alır ve eve geri getirir. Bekir babasının taksisinde çalışmaya başlar kızı biraz daha büyümüştür. Evine karşı ilgisiz olan Bekir’i babası uyarır. Evine gidecekken tekrar Uğur’un peşinden gider. Ona, İstanbul’a geri dönmelerini teklif eder ama Uğur Zagor’u bırakmaz. Hapiste olay çıkaran Zagor Sinop cezaevine gönderilir. Uğur’u orada bulacağından emin olan Bekir de Sinop’a gelir. Uğur’un onu kovmasından sonra intihar eder.

Bekir hasta olan çocuğuna panikle nöbetçi eczane aramaktadır. İlaç alıp eve dönecekken içki içmeye karar verir. Sonrasında görüştüğü arkadaşlarıyla uyuşturucu kullanırken kendini Kars’ta bulur.

Uğur evlenip çocuk yapmıştır, Zagor başka bir ile nakledilince peşinden gitmesine izin vermeyen kocasını bıçaklar ve Kars’a gelir. İkinci çocuğunu da yapan Bekir için bir şey değişmemiş yine de Uğur’la kalmak istemektedir. Sonunda Uğur kalmasını kabul eder.

1.6.2. Kader Filminin Yabancılaşma Bağlamında İncelenmesi

Bekir ailesi tarafından hem maddi, hem de manevi anlamda desteklenen bir gençtir. Sakin ve sessiz bir mizacı, üzerine titreyen, ona değer veren bir ailesi vardır. Ailesinin isteklerine hiç karşı çıkmaz. Uğur’la tanıştığı sıralarda, halı dükkanında onu sürekli uyuklar görürüz. İçine kapanık durağan bir yapısı vardır. Uğur’un bir sevgilisi olduğunu öğrenip, onları köprü altında birlikte gördükten sonra Bekir değişmeye başlar. Bu durum ona fiziksel olarak acı verir. Bu hislerini, acısını, elinde sigara söndürerek gösterir. Toplumdan önce, kendine yabancılaşan Bekir, vücuduna zarar vererek bunu göstermektedir.

Uğur ise Bekir kadar şanslı değildir. Felçli bir baba ve evin ihtiyaçlarını karşılayan Cevat’la birlikte olan bir annesi vardır. Maddi anlamda zor durumda olduklarını, küçük kardeş Kudret’in taciz edilmesine rağmen, kahvede çalışmak zorunda olmasından anlarız. Babasının felç geçirmesiyle evdeki herkes cinsel objeye dönüşmüştür. Toplumsal anlamda dışlanırlar ve çevredekiler kendilerine fayda

sağlamak için yakınlaşırlar. Uğur çocuk rolüne yabancılaşmış, evi toparlayan sözü geçen rolüne bürünmüştür. Cevat’a gitmesine karşı çıkarken annesine şiddet uygular.

Cevat’ın öldürülmesiyle parasal gelirini kaybeden aile yıkık dökük bir eve taşınır. Kıyafetlerinden eşyalarına kadar her şey değişmiştir.

Uğur, sevgilisi Zagor’a avukat tutabilmek için Bekir’den yardım ister. Bu Bekir’in kırılma ve dönüm noktası olur. Bu aşamadan sonra Bekir ailesine eşine ve çocuğuna tamamen yabancılaşır. Uğur’un yanında pavyonda kendine çok farklı bir hayat kurar. Dışa dönük, neşelidir, kıyafetlerine kadar değişmiş, başka bir adama dönüşmüştür. Uğur tüm yaşadıklarına rağmen, Bekir’i her defasında ailesine dönmeye ikna etmeye etmeğe çalışır. Kendi hayatından ve bedeninden sevdiği adam için vazgeçmiş olmasına rağmen, aynı şeyi Bekir’in yaşamasını istemez. Kendine ve topluma yabancılaşan Uğur, aynısını yaşamaması için Bekir’e direnir. Bankta otururken boş poşetin oradan oraya savrulması psikolojisini çok net tasvir etmekte, Bekir’de hayatın içerisinde savrulmaktadır. Hem ruhsal hem fiziksel bir karşılık alamayan Bekir Uğur’a tecavüz etmeye çalışır.

Bekir karısına ve çocuğuna geri dönmüştür. Onlarla fiziksel olarak birlikte ama ruhsal olarak uzaktadır. Balkonda sandalyesinde otururken karısı ayakta bekler. Başka bir sandalye kullanılmamıştır. Birbirine yabancılaşan karı koca karşılıklı dahi oturmazlar. Eve uğramayan takside yatıp kalkan Bekir babasının uyarısıyla evine gider fakat kapı zilini çalamaz, Uğur’un yanına gider. Filmin başında izlediğimiz sakin Bekir’in yerini kendine yabancılaşan yeni Bekir almıştır. Uğur’u tokatlar, çalıştığı pavyonda olay çıkartır. Sonrasında gece yine banklara dönerken iki bayrağın gölgesi üzerine düşer. Ayrı hayatların, ayrı dünyaların temsilidir. Kendine tamamen yabancılaşan Bekir, fiziksel olarak kendinden ve yaşamdan vazgeçer, intihar eder.

Bekir hayatta kalmıştır ve yine İstanbul’da ailesinin yanındadır. Panikle çocuğu için nöbetçi eczane arar, ilacı evine götürmek yerine, arkadaşlarıyla içmeye gider. Çocuğuna yabancılaşmayı burada çok net görürüz. Doğru olanı yapmak, gerçeklik kavramları onun için karışmış bir haldedir. Gerçeklik ve hayal arasında sıkışmış gibidir. Elinde ilaçlar kendisini yine Uğur’un peşinde Kars’ta bulur. Çamurlu akan dere ikisinin hayatını simgeler. Uğur çocuk sahibi olmuştur, kendisi de ikinci çocuğu olmasına rağmen ailesi olarak kabul ettiği, ait hissettiği ve sevdiği

Uğur'un yanında kalır. Aile ve İstanbul'daki hayatına yabancılaşma süreci burada tamamlanır. Filmin sonunda odalar arasındaki kapının kendi kendine açılması artık yola birlikte devam edeceklerinin sembolik anlatımıdır.

Film boyunca yabancılaşma kavramı kelime anlamıyla uzaklaşmayı temsil eder. Gençlerin kendinden, ailesinden, ailenin mahalleden, dolayısıyla toplumdaki uzaklaşması anlatılır.

2. TEZ İÇERİK AŞAMASI

Tez içerik süreci ön hazırlık, çekim ve çekim sonrası olarak aktarılmaktadır.

2.1. Ön Hazırlık

Başlangıçta çalışmanın temelini oluşturan sinopsis hazırlanmıştır, devamında ise tretman, senaryo, çekim senaryosu eklenerek yazım süreci tamamlanmıştır.

2.1.1. Sinopsis

Gazetecilik mezunu Nihal (30), yakın zamanda eşinden boşanmış ve bir süredir babası Mithat Bey'in (70) ve ev hanımı annesi Çiçek Hanım'ın (65) yanlarında, kasabadaki evlerinde kalmaktadır. İlkokuldan arkadaşı, Nihal kadar eğitilmiş olmayan ve balıkçılıkla uğraşan Baran (30) ile boşanma sonrasında yakınlaşır ve bir süre gözlerden uzak, etrafa pek duyurmadıkları bir ilişki sürdürürler.

Kasaba halkının bir kısmı oldukça tutucu ve dedikoducudur. Özellikle boşanma sonrasında dul kalan Nihal hakkında asılsız söylentiler üretirler. Nihal ise eğitimi, sınıfı, yaşı, kültürü fark etmeksizin, balıkçısından kahvecisine herkesle art niyetsizce, dostça sohbet edebilen samimi, özgür ruhlu biridir. Bu dedikodular annesi ve babasının kulağına kadar gelir ve aile içinde huzursuzluk yaratır. Zaten zorlu bir boşanma sürecinden yeni çıkmış olan Nihal'in, nefes alabileceği, kendisini güvende hissedebileceği ve huzur bulabileceği hiçbir alan kalmamış gibidir, etrafındaki çember giderek daralmaktadır. Bu süreçte üniversiteden yakın kız arkadaşı Yeşim (30), Nihal'e destek verir.

Kasaba halkının aleni mahalle baskısı, evdeki huzursuzluklar, Baran'da ihtiyacı olan sevgi, anlayış ve şefkati bulabileceği konusunda emin olamadığı bu süreç Nihal'i kendisi adına bir karar vermeye zorlar.

2.1.2. Tretman

Nihal, arkadaşı Yeşim ile buluşmak için kafeye doğru yürümektedir. Telefonuna gelen aramaya cevap verdikten kısa bir süre sonra kafeden içeriye girer.

Arkadaşı Yeşim onu beklemektedir. Neşeyle ve özlemle kucaklaşırlar. Bir süre, Nihal'in eski eşi Serkan'dan, boşanmadan, işten, kasabadaki kötücül dedikodulardan ve Baran'la olan yeni ilişkisi üzerinden sohbet ederler. Nihal Baran'ın evlilik isteğinden ve kendisinin buna verdiği tepkiden bahseder. Baran, tam ilişkilerinden bahsedecekken, Nihal o sırada, motoruyla yanlarından geçmekte olan komşusuna kendisini eve bırakması için seslenir ve motora atlayıp Baran tamamen gözden kaybolana kadar ona bakar.

Yeşim, Nihal'in bu konuda kendisine zaman tanıması gerektiğini düşünmektedir. Nihal kasaba halkının eskisinden çok farklı olduğundan ve yaptıkları dedikodulardan dert yanar.

Yeşim, Nihal'in eski eşi Serkan'ın kendisini aradığından ve hayatı hakkında bilgi sahibi olduğundan bahseder. Nihal ise annesiyle eski eşinin görüştüklerini ve barışmaları konusunda annesinin yaptığı baskı sonucu tartışarak evden çıktığını anlatır. Annesi bir şekilde konuyu komşuların Nihal hakkında konuştuklarına getirir, o sırada annesinin masa üzerinde duran telefonu çalmaya başlar, eski eşi Serkan aramaktadır. Nihal çok sinirli bir şekilde evden çıkar. Ağaçlı bir yoldan yürürken, kendisini limanda bulur, Baran teknede çalışmaktadır. Teknenin yakınına oturup konuşurlar ve Baran ayrılık kararını açıklar.

Nihal kafede Yeşim'den ayrıldıktan sonra eve girer, annesi ile babasının kendisi ve ilişkisi hakkındaki konuşmalarına kulak misafiri olur. Bir süre ikili arasındaki konuşmayı kapı aralığından dinler. Tam da odasına gitmek için arkasını dönerken kapıyı kazara hızlıca kapatır, çıkardığı sestten dolayı anne bir anda kızının geldiğini fark eder ve konuşmaya son verir. Nihal'i konuşmak için içeri çağırır. Baba sıkılgan bir halde sanki kendisine emrivaki yapılmış gibi bir yüz ifadesine bürünür. Annesi odadan çıkar ve onları baş başa bırakır.

Nihal, bir süre babasının konuşmasını bekler. Baba isteksiz ifadesinden sıyrılır ve konuşmaya başlar.

Ertesi sabah Nihal babasına ithaf ettiği bir mektup yazar. Mektubu yazdığı masanın üzerine bırakır, bavulunu alarak eve son bir kez daha bakıp, evden ayrılır.

Nihal yolda yürürken, bazı kişilerin kötücül bakışlarından rahatsız olur. Esnaftan insanlar ona bakıp aralarında fısıldaşmaktadır. Kasabalıların imalı bakışları ve kafa çevirmeleri eşliğinde sahile ulaşır.

2.1.3. Senaryo

Yolda trafik akmaktadır.

1. DIŞ. YOL. GECE

(NİHAL) çantasından telefonunu çıkarır. Konuşmaya başlar.

TELEFON SESİ

NİHAL

Alo, yok gecikmedin, bende şimdi geçiyorum kafeye. Tamam canım, görüşürüz.

Nihal kafeye doğru yolda yürümeye başlar. Kafenin girişine doğru ilerler, kapıyı açar.

2. İÇ. KAFE. GECE

(YEŞİM), Nihal'in kapıdan girdiğini görünce ayağa kalkar. Arkadaşını karşılar.

NİHAL

(sevinçle)

Ben geldim.

YEŞİM

Canım arkadaşım benim.

NİHAL

Canım.

YEŞİM

Ah nasıl özlemişim. Zayıfladın mı sen?

NİHAL

Yok be kızım ne zayıflaması. Ben de seni çok özledim.

YEŞİM

Sizinkiler nasıl?

NİHAL

Nasıl olsunlar? Aynı. Babam iyice yaşlandı. Annem de bildiğin annem işte. Hatta çıkarken Yeşim'i çağır, bahçede otursunuz falan diyordu. Muhabbet kovalıyor. Canı sıkılıyor.

3. DIŞ. KAFE. GECE

Araya sokak görüntüleri girer. Zaman geçer.

4. İÇ. KAFE. GECE

Masadaki tabaklarda bir kısmı yenmiş kekler ve yarısı içilmiş kahveler vardır.

YEŞİM

Bende hikâyeler tükendi tatlım. Yuvarlanıp gidiyorum anlayacağın.

Bundan sonra sloganım (Birlikte söylerler)Bekarlık Sultanlık

Yeşim ve Nihal gülüşürler.

YEŞİM

Seni bu kadar iyi gördüğüme çok sevindim. Toparlamışsın kendini.

NİHAL

Toparladım, gerçekten çok iyi hissediyorum.

YEŞİM

İyi hep ben konuştum,(BARAN)'ı anlatsana biraz.

GERİYE DÖNÜŞ

Flashback ile Nihal anısını aktarır.

5. DIŞ. EV YOLU. GÜN

Baran ile Nihal eve doğru yürümektedirler.

BARAN

Nihal, geçen gün konuştuklarımızı düşündün m?

NİHAL

Baran, seni seviyorum biliyorsun. Seninle iken zaman duruyor sanki. Başka hiçbir şey düşünmüyorum.

BARAN

Hayatım aynı şeyler benim için de geçerli... ama artık adı konulsun istiyorum. Konuşmayacak mısın sizinkilerle?

NİHAL

Zamana ihtiyaım var Baran.

BARAN

Tamam ama....

Tam o sırada Nihal'in komşusu yanlarından motorla geçer. Nihal ani bir kararla adama arkasından bağırır.

NİHAL

(SEYFİ) Abi!

SEYFİ

Efendim...

NİHAL

Beni de eve bırakır mısın?

SEYFİ

Atla.

Motor durur. Nihal motorun arkasına yan oturur. El sallar. Uzaklaşırlar. Baran tamamen gözden kaybolana kadar Nihal ona bakar.

6. İ. KAFE. GECE

Nihal konuşmasına devam eder.

NİHAL

Baran'la iken iyi hissediyorum. Ne bileyim sakın, tanıdık geliyor. Ama çok mu hızlı gidiyoruz, diye de düşünmüyor değilim.

YEŞİM

Acele etme sen de. Kendine zaman tanı biraz. Hem resmen kaçmışsın çocuktan.

NİHAL

Ya hayır kaçmadım aslında, o an verecek bir cevabım yoktu sadece.

YEŞİM

Anladım. Peki boşandıktan sonra (SERKAN)'dan haber aldın mı hiç?

NİHAL

Ne yapıyor, ne ediyor hiç bilmiyorum. Başka dertlerim var.

YEŞİM

Ne derdin var Kirlı Beyaz Kedi, kimler üzdü gözlerini?

NİHAL

Üzölmek değil de. Yıllar sonra gelince burayı bambaşka buldum. İnsanların başka konuşacak bir şeyleri yok gibi sanki. Elbette hepsi bir değil ama...

YEŞİM

Burada kalmak zorunda değilsin Nihalcim. Gel bende kal bir süre.

NİHAL

Hem şikayet ediyorum hem de seviyorum buraları bakma. Hem Baran da burada şimdi.

Yeşim, duraksar.

YEŞİM

(Düşünceli)

Nihalcim... oturduğumuzdan beri söylesem mi söylemesem mi bilemedim ama bence bilmen gerek. Birkaç gün önce Serkan aradı beni. İşte pişmanım, seviyorum, çok âşığım falan... Neler yaptığın konusunda, hayatın hakkında da bilgi sahibi gibiydi.

NİHAL

Ajanın kim olduğunu biliyorum ben.

YEŞİM

Kimmiş?

NİHAL

Annem.

YEŞİM

Aaaa! (Nida) Yok artık!

NİHAL

Evet. Dün yine biraz kavga ettik, bende dayanamadım çıktım gittim evden. Barışmamız konusunda olduğa ısrarcı.

GERİYE DÖNÜş

7. DIş. LİMAN YOLU. GÜN

Nihal üzerindeki pijamalar ve terlikle apartmanın merdivenlerinden iner, sokağa fırlar. Son derece hızlı ve sinirli yürümekte, derin derin nefes alıp vermektedir. Annesiyle mutfakta geçen konuşmasını kafasından atamaz. Aralarındaki diyalog görüntünün üzerine düşer.

ANNE

Ne işler çeviriyorsun sen Nihal? Elalemin diline düştük.

NİHAL

Başkaları için yaşamaktan vazgemedin bir türlü?

ANNE

Görüşmeyeceksin o çocukla.

NİHAL

Anne hakikaten saçmalıyorsun ya. Çocuk muyum ben?

TELEFON SESİ

O sırada annesinin telefonu çalmaya başlar, eski eşi Serkan aramaktadır. Nihal daha çok sinirlenir.

NİHAL

Anne bu ne? Serkan seni niye arıyor?

ANNE

Damadım değil mi, arar da sorar da. Ben, onun da annesi sayılırım.

NİHAL

Anne inanmıyorum. Ne zamandır devam ediyor bu?

ANNE

Ne, ne zamandır devam ediyor?

NİHAL

Aramasını diyorum. Ne zamandır konuşuyorsunuz böyle? Ne sıklıkta arıyor seni?

ANNE

Her gün arar sorar hatırımı kızım. Kocandır. Affedersin olur biter. Serkan çok pişman. Ondan iyisini mi bulacaksın. Yaşın da geçiyor.

NİHAL

Serkan kocam falan değil benim. Boşandım ben, boşandım anladın mı! Nasıl yaparsın bunu bana?

ANNE

Kızım ne var bunda bu kadar kızacak? Kocandır. Bir dinlesen, bir konuşsan bak. Nereye gidiyorsun? Nihal... NİHAL...

8. İÇ. KAFE. GECE

YEŞİM

İnanamıyorum ya! Çok kötü olmuş.

NİHAL

Ben de tartışmak istemiyorum ama olan oldu işte.

YEŞİM

Peki sonra ne yaptın? Eve geri mi döndün?

NİHAL

Yok, kendimi Baran'ın yanında buldum.

GERİYE DÖNÜŞ

Flashback ile Nihal anısını aktarır.

9. DIŞ. LİMAN. GÜN

Baran balıktan dönmüştür. Tekneyi toparlamaktadır. Kendisine yaklaşmakta olan Nihal'i görür ve telaşlanır.

NİHAL

Baran!

BARAN

Nihal? N'oldu? Ne bu halin?

Baran çok endişeli görünmektedir.

NİHAL

Ne varmış halimde? Yürüyüşe çıktım.

BARAN

Bu kıyafetle mi?

Nihal eğilir ayaklarındaki pofuduk terlikleri görür sonra da pijamalarını. Durumu o an idrak eder. Gülmeye başlar.

NİHAL

Evet. Böyle çıkamaz mıyım? Giyinmeye üşendim diyelim.

İkisi de gülerler.

BARAN

Ailene bir şey oldu sandım. İyi misin?

NİHAL

İyiyim iyiyim merak etme. Biraz konuşalım mı?

BARAN

Olur olur, gel oturalım şöyle.

Birlikte kenara otururlar. Nihal derin bir nefes alır. Durur. Birden konuşmaya başlar.

NİHAL

Baran. Biz hakikaten bir karar vermek zorunda mıyız?

BARAN

Yoo, değiliz. Dün apar topar motora bindin gittin. O an anladım ne söylemeye çalıştığını.

NİHAL

Bir şey söylemeye çalışmıyordum.

BARAN

Ama kaçıyordun.

Nihal Baran'a cevap vermez. Suskunluk olur.

BARAN

Ben de düşündüm. Dostluğumuz her şeyden önemli. Ayrıca kendi keyfimiz için kimseyi üzme hakkımız yok.

NİHAL

Baran ne demeye çalışıyorsun? Anlamıyorum ki.

BARAN

Şunu diyorum Nihal; sen başkasın, ben başka. Kimse bizi birbirimize uygun bulmuyor. Her gün sinir krizi geçirip çıkıyorum evden. Başka insanlarız Nihal. Ben basit biriyim. Seni elbette seviyorum. Bir dostum, arkadaşım, hocam gibi...

Nihal gülerek Baran'a döner.

NİHAL

Kardeşim olarak da de tam olsun.

BARAN

Seni kardeşim gibi de seviyorum Nihal.

Baran da gülümser.

10. İÇ. KAFE. GECE

Nihal konuşmasına devam eder.

NİHAL

Yani durum böyle güzelim.

YEŞİM

Severek ayrılıyorsunuz yani. İlginç. Bu konuyu ilk fırsatta tekrar konuşalım derim.

NİHAL

Konuşalım hayatım.

YEŞİM

Canım, benim artık çıkmam gerekiyor. Habersiz bırakma beni.

YEŞİM

Kendine çok iyi bak.

NİHAL

Görüşürüz. Sende iyi bak. Hoşça kal.

Birbirlerine sarılırlar.

11. İÇ. ANTRE. GECE

Nihal eve girer, annesi ile babası salondadır, kendisi ve Baran’la olan ilişkisi hakkındaki konuşmalarına kulak misafiri olur. Nihal bir süre ikili arasındaki konuşmayı kapı aralığından dinler.

ÇİÇEK HANIM

(Evhamlı)

Fısıf fısıf konuşuyorlar çarşıda, pazarda.

12. İÇ. SALON. GECE

(MİTHAT) Bey ve Çiçek Hanım koltukta oturmaktadır.

ÇİÇEK HANIM

Ya birde evlenmeye kalkarlarsa ne yaparız?

MİTHAT BEY

(ÇİÇEK)’çim, aile çok düzgün bir aile. Hiçbir yanlışlarını görmedik bu güne kadar.

13. İÇ. ANTRE. GECE

Annesinin sesi duyuluyor.

ÇİÇEK HANIM

(Kızgın)

Davul bile dengi dengine Mithat. Çek şu kızının kulağını.

14. İÇ. SALON. GECE

MİTHAT BEY

Ya, gerekli görseydi kendisi bir şeyler anlatırdı mutlaka. Elalemin dedikodusuyla kalbini mi kıralım şimdi çocuğun?

ÇİÇEK HANIM

(Kızgın)

Bunlar yakışıyor mu bize Mithat.

15. İÇ. ANTRE. GECE

Annesinin sesi duyulur. Nihal kapı aralığından dinler.

ÇİÇEK HANIM

(Biraz kıskanç, suç atar)

Konuş kızınla. Çok şımarttın sen bu kızı. Gül gibi kocası vardı.

Tuttu boşadı. Ne için, ne uğruna?

16. İÇ. SALON. GECE

MİTHAT BEY

Benim bunda ne suçum var Çiçek, Allah aşkına. İlk evliliğini de kendisi seçmedi mi bu çocuk? Boş dedikodular bunlar. Ortada bir şey yok ki zaten.

ÇİÇEK HANIM

(Yumuşakça)

Ama böyle olmaz ki Mithat. Bize yakışıyor mu?

(Biraz sert, otoriter)

Çek Nihal'i konuş...

MİTHAT BEY

Benden böyle bir şey isteme Çiçek. Ben Nihal ile böyle bir meseleyi konuşamam. Çok istiyorsan kendin konuş.

ÇİÇEK HANIM

(Hafif alaycı)

Onu sen terbiye ettiğine göre, sen yetiştirdiğine göre, senin konuşman gerekiyor. Babasının biricik kızı ya!

17. İÇ. ANTRE. GECE

Nihal tam da odasına gitmek için adımını attığı anda kapı kapanır ve ses çıkarır, çıkardığı sestten dolayı anne bir anda kızının geldiğini fark eder ve konuşmaya son verir. Nihal'i içeri çağırır.

18. İÇ. SALON. GECE

ÇİÇEK HANIM

Geldin mi kızım?

NİHAL

(sesi duyulur)

Geldim annecim.

ÇİÇEK HANIM

Baban da seni bekliyordu.

19. İÇ. ANTRE. GECE

Nihal ceketini ve çantasını asar. Annesinin sesi duyulur.

ÇİÇEK HANIM

Konuşacakları varmış seninle.

20. İÇ. SALON. GECE

Çiçek Hanım ayağa kalkar. Nihal odaya girerken o çıkar.

ÇİÇEK HANIM

Benim de mutfakta biraz işim var.

Nihal bir süre salondaki koltukta oturur ve babasının konuşmasını bekler.

Baba sıkılgan bir halde sanki kendisine emrivaki yapılmış gibi bir yüz ifadesine bürünür, elindeki kitabın sayfalarını karıştırır sonra kapatıp Nihal'e bakar.

Nihal kütüphanedeki kitaplara bakmaktadır, babası az önce annesinden duyduğu dedikodulardan bahsetmek yerine bir şiir kitabı hakkında konuşmaya başlar.

MİTHAT BEY

Okumuş muydun o kitabı?

NİHAL

(muzipçe)

Hangisini babacım?

MİTHAT BEY

Tam baktığın yerdeki şiir kitabını, Özdemir Asaf'ın.

Nihal şiir kitabını eline alır. Güler.

NİHAL

(Gururla)

Tabi.

Babasına doğru döner. Şiirin bir kısmını ezberden okur.

NİHAL

Onu kırmış olmalı yaşamında birisi. Dinledikçe susması, düşündükçe susması..Tek başına iki kişi olmuş kendisiyle gölgesi, Heykelini yontuyor yalnızlığın ustası...

Birlikte kahkaha atarlar.

NİHAL

(Neşeli)

Daha ilkokuldayken ezberletmiştin bana.

MİTHAT BEY

Ben ezberletmedim küçük hanım. Sen masamdaki kitabı alıp kendin ezberlemiştin. Bundan hiç kimsenin haberi yoktu ki.

NİHAL

Ama öğretmenim çok şaşırmıştı hatırlıyor musun?

MİTHAT BEY

Evet şaşıır tabii, neden şaşıırdı dersin? Okul müsameresinde okuduğun için olmasın.

NİHAL

(Sevimli, utangaç, şımarık)

Onun verdiği şiiri bir türlü ezberleyememiştim.

MİTHAT BEY

Biliyorum biliyorum, zaten o gün bana sinirle “beyefendi çocuğunuza daha uygun şiirler seçmelisiniz” demişti.

Kahkaha atarlar.

NİHAL

Ben hiç böyle bir şey hatırlamıyorum...

MİTHAT BEY

Hatırlamazsın tabii çok küçüktün.

NİHAL

Ne günlerdi ya...

MİTHAT BEY

(sevgiyle)

Yaa.

21. DIŞ. MAHALLE. GÜN

Nihal mahallede sahile doğru yürüyor.

22. İÇ. SALON. GÜN

Nihal masada oturmuş babasına mektup yazmaktadır.

“Babacığım,

Bu evden ilk kez giderken her şeyin benim için mükemmel olacağını sanmıştım. Serkan’a o kadar güveniyordum ki sanırım kendime bile o kadar güvenmiyordum o zamanlar. Fakat hayat akışıyla bizi yalnızlaştıran bir şey, artık öğrendim. Olanlardan

sonra kasabaya döndüğümde burayı çocukluğumun masumiyetinde bıraktığım gibi bulacağımı sanmışım. Beni küçüklüğümde çoğaltan bu kasaba bu kez beni giderek yalnızlaştırdı. Herkes benim kendi arzuları doğrultusunda ve bana layık gördükleri şekilde yaşamamı istiyor. Sanki kendime ait bit fikrim, ülküm, amacım olamazmış gibi.

Bana okuduğun kitaplardaki o özgürlük hissi beni hep hafifletmiştir. Artık o roman kahramanları gibi bir başınayım. Gidiyorum. Benim için sakın üzülme. Nihal olarak burada barınamadım. Dün nüfus kâğıdına baktım. Orada bir de Ayşe ismi var. Biraz da o isimle yaşamak istiyorum. Kendimi özgürleştirebilmek için...

Kızın Nihal”

Nihal mektubu masada bırakıp ayağa kalkar. Bavulunu alıp son bir kez etrafa bakar ve evden ayrılır.

SON

2.1.4. Çekim Senaryosu

FADE IN

1. DIŞ. YOL. GECE

(NİHAL) kafeye doğru yürümeye başlar.

1.1 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI, SOLA - İLERİ HAREKET

Telefonu çalınca duraksar. Çantasından telefonunu çıkarır. Konuşmaya başlar ve yürümeye devam eder.

TELEFON SESİ

NİHAL

Alo, yok gecikmedin, bende şimdi geçiyorum kafeye. Tamam canım, görüşürüz.

1.2 BEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI, İLERİ HAREKET

Kafeye girerken kamera arkadan takip eder.

NİHAL

(sevinçle)

Ben geldim.

2. İÇ. KAFE. GECE

Nihal, kapıdan girer ve arkadaşına doğru ilerler. (YEŞİM), Nihal'in kapıdan girdiğini görünce ayağa kalkar. Arkadaşını karşılar.

2.1 BOY ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal ve Yeşim birbirlerine sarılırlar.

YEŞİM

Canım arkadaşım benim.

NİHAL

Canım.

YEŞİM

Ah nasıl özlemişim. Zayıfladın mı sen?

NİHAL

Yok be kızım ne zayıflaması.

2.2 AMORS/DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Yerlerine otururlar. Amorstan Nihal'i görürüz.

NİHAL

Ben de seni çok özledim.

YEŞİM

(sesi duyulur)

Sizinkiler nasıl?

NİHAL

Valla nasıl olsunlar? Aynı. Babam iyice yaşlandı. Annem de bildiğin annem işte.

2.3 AMORS/DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Amorstan Yeşim'i görürüz. Yeşim Nihal'i dinliyor.

NİHAL

Hatta çıkarken Yeşim'i çağır, bahçede oturursunuz falan diyordu.

2.4 AMORS/DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Muhabbet kovalıyor. Canı sıkılıyor.

3. DIŞ. KAFE. GECE

Araya sokak görüntüleri girer. Zaman geçer.

4. İÇ. KAFE. GECE

Aradan zaman geçer.

4.1 DETAY ÇEKİM, ÜST AÇI

Masadaki tabaklarda bir kısmı yenmiş kekler ve yarısı içilmiş kahveler vardır.

4.2 DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

İkili görürüz.

YEŞİM

Bende hikâyeler tükendi tatlım. Yuvarlanıp gidiyorum anlayacağın.

4.3 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Bundan sonra sloganım...

4.4 DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

İkili görürüz.

YEŞİM/NİHAL

(Birlikte)

Bekarlık Sultanlık

Yeşim ve Nihal gülüşürler.

4.5 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Seni bu kadar iyi gördüğüme çok sevindim. Toparlamışsın kendini.

4.6 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Toparladım, gerçekten çok iyi hissediyorum.

4.7 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

İyi hep ben konuştum,(BARAN)'ı anlatsana biraz.

GERİYE DÖNÜŞ

Sahne tek çekimdir.

5. DIŞ. EV YOLU. GÜN

Baran ile Nihal eve doğru yürümektedirler.

5.1 OMUZ ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, SAĞA PAN

BARAN

Nihal, geçen gün konuştuklarımızı düşündün mü?

5.2 GENEL ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, SOLA PAN, İLERİ HAREKET

NİHAL

Baran, seni seviyorum biliyorsun. Seninle iken zaman duruyor sanki. Başka hiçbir şey düşünmüyorum.

5.3 OMUZ ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, SAĞA PAN

BARAN

Hayatım aynı şeyler benim için de geçerli... ama artık adı konulsun istiyorum. Konuşmayacak mısın sizinkilerle?

5.4 GENEL ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, İLERİ HAREKET

NİHAL

Zamana ihtiyacım var Baran.

BARAN

(Sesi duyulur)

Tamam ama...

Tam o sırada Nihal'in komşusu yanlarından motorla geçer. Nihal ani bir kararla adama arkasından bağırır.

NİHAL

(SEYFİ) Abi!

SEYFİ

Efendim...

NİHAL

Beni de eve bırakır mısın?

SEYFİ

Atla.

5.5 GENEL ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, İLERİ HAREKET

Motor durur. Nihal motorun arkasına yan oturur.

5.6 GENEL ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, GERİ HAREKET

Nihal Baran'a el sallar. Uzaklaşırlar. Baran tamamen gözden kaybolana kadar Nihal ona bakar.

6. İÇ. KAFE. GECE

Nihal konuşmasına devam eder.

6.1 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Baran’la iken iyi hissediyorum. Ne bileyim sakın, tanıdık geliyor.
Ama çok mu hızlı gidiyoruz, diye de düşünmüyor değilim.

6.2 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Acele etme sen de. Kendine zaman tanı biraz. Hem resmen kaçmışsın çocuktan.

6.3 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Ya hayır kaçmadım aslında, o an verecek bir cevabım yoktu sadece.

6.4 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Anladım. Peki boşandıktan sonra (SERKAN)’dan haber aldın mı hiç?

6.5 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Ne yapıyor, ne ediyor hiç bilmiyorum. Başka dertlerim var.

6.6 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Ne derdin var Kirlili Beyaz Kedi, kimler üzdü gözlerini?

6.7 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Üzölmek değil de. Yıllar sonra gelince burayı bambaşka buldum. İnsanların başka konuşacak bir şeyleri yok gibi sanki. Elbette hepsi bir değil ama...

6.8 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Burada kalmak zorunda değilsin Nihalcim. Gel bende kal bir süre.

6.9 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Hem şikayet ediyorum hem de seviyorum buraları bakma. Hem Baran da burada şimdi.

6.10 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Yeşim, duraksar.

YEŞİM

(Düşünceli)

Nihalcim... oturduğumuzdan beri söylesem mi söylemesem mi bilemedim ama bence bilmen gerek. Birkaç gün öne Serkan aradı beni. İşte pişmanım, seviyorum, çok âşığım falan... Neler yaptığın konusunda, hayatın hakkında da bilgi sahibi gibiydi.

6.11 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal'i görürüz.

NİHAL

Ajanın kim olduğunu biliyorum ben.

YEŞİM

(sesi duyulur)

Kimmiş?

NİHAL

Annem.

6.12 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Aaaa! (Nida) Yok artık!

6.13 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Evet. Dün yine biraz kavga ettik, bende dayanamadım çıktım gittim evden. Barışmamız konusunda oldukça ısrarcı.

GERİYE DÖNÜŞ

7. DIŞ. LİMAN YOLU. GÜN

Nihal üzerindeki pijamalar ve terlikle apartmanın merdivenlerinden iner, sokağa fırlar. Son derece hızlı ve sinirli yürümekte, derin derin nefes alıp vermektedir. Annesiyle aralarında geçen konuşmasını kafasından atamaz.

7.1 GENEL ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA

Aralarındaki diyalog görüntünün üzerine düşer. Sokakta hızlıca yürümektedir.

ÇİÇEK HANIM

Ne işler çeviriyorsun sen Nihal? Elalemin diline düştük.

NİHAL

Başkaları için yaşamaktan vazgeçmedin bir türlü?

ÇİÇEK HANIM

Görüşmeyeceksin o çocukla.

NİHAL

Anne hakikaten saçmalıyorsun ya. Çocuk muyum ben?

TELEFON SESİ

O sırada annesinin telefonu çalmaya başlar, eski eşi Serkan aramaktadır. Nihal daha çok sinirlenir.

NİHAL

Anne bu ne? Serkan seni niye arıyor?

ÇİÇEK HANIM

Damadım değil mi, arar da sorar da. Ben, onun da annesi sayılırım.

NİHAL

Anne inanmıyorum. Ne zamandır devam ediyor bu?

ÇİÇEK HANIM

Ne, ne zamandır devam ediyor?

NİHAL

Aramasını diyorum. Ne zamandır konuşuyorsunuz böyle? Ne sıklıkta arıyor seni?

ÇİÇEK HANIM

Her gün arar sorar hatırımı kızım. Kocandır. Affedersin olur biter. Serkan çok pişman. Ondan iyisini mi bulacaksın. Yaşın da geçiyor.

NİHAL

Serkan kocam falan değil benim. Boşandım ben, boşandım anladın mı! Nasıl yaparsın bunu bana?

ÇİÇEK HANIM

Kızım ne var bunda bu kadar kızacak? Kocandır. Bir dinlesen, bir konuşsan bak. Nereye gidiyorsun? Nihal... NİHAL...

8. İÇ. KAFE. GECE

İkili kafede oturmaktadır.

8.1 YÜZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

İnanamıyorum ya! Çok kötü olmuş.

8.2 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Ben de tartışmak istemiyorum ama olan oldu işte.

8.3 YÜZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Peki sonra ne yaptın? Eve geri mi döndün?

8.4 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Yok, kendimi Baran'ın yanında buldum.

GERİYE DÖNÜŞ

Nihal flashback ile anısını aktarır.

9. DIŞ. LİMAN. GÜN

Baran balıktan dönmüştür. Tekneyi düzenlemektedir. Kendisine yaklaşmakta olan Nihal'i görür ve telaşlanır.

9.1 GENEL ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, İLERİ HAREKET

Sahne tek plan olarak çekilir.

NİHAL

Baran!

BARAN

Nihal? N'oldu? Ne bu halin?

Baran çok endişeli görünmektedir.

NİHAL

Ne varmış halimde? Yürüyüşe çıktım.

BARAN

Bu kıyafetle mi?

9.2 DETAY ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, AŞAĞI ÇEVİRİNME

Nihal eğilir ayaklarındaki pofuduk terlikleri görür sonra da pijamalarını. Durumu o an idrak eder. Gülmeye başlar.

NİHAL

Evet. Böyle çıkamaz mıyım? Giyinmeye üşendim diyelim.

İkisi de gülerler.

9.3 BEL ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, YUKARI ÇEVİRİNME, SAĞA HAREKET

BARAN

Ailene bir şey oldu sandım. İyi misin?

NİHAL

İyiyim iyiyim merak etme. Biraz konuşalım mı?

BARAN

Olur olur, gel oturalım şöyle.

9.4 GÖĞÜS ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, AŞAĞI HAREKET

Birlikte kenara otururlar. Nihal derin bir nefes alır. Durur. Birden konuşmaya başlar.

NİHAL

Baran. Biz hakikaten bir karar vermek zorunda mıyız?

9.5 GÖĞÜS ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, SAĞA ÇEVİRİNME, AŞAĞI ÇEVİRİNME

Nihal dinlerken kendi ellerine doğru bakar, çevreye bakar.

BARAN

Yoo, değiliz. Dün apar topar motora bindin gittin. O an anladım ne söylemeye çalıştığını.

NİHAL

Bir şey söylemeye çalışmıyordum.

BARAN

Ama kaçıyordun.

Nihal Baran'a cevap vermez. Suskunluk olur.

9.6 GÖĞÜS ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, AŞAĞI ÇEVİRİME

Nihal arada çevreye doğru bakar.

BARAN

Ben de düşündüm. Dostluğumuz her şeyden önemli. Ayrıca kendi keyfimiz için kimseyi üzme hakkımız yok.

NİHAL

Baran ne demeye çalışıyorsun? Anlamıyorum ki.

9.7 OMUZ ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, SOLA - SAĞA ÇEVİRİME

Nihal arada ellerine, çevreye doğru bakar.

BARAN

Şunu diyorum Nihal; sen başkasın, ben başka. Kimse bizi birbirimize uygun bulmuyor. Her gün sinir krizi geçirip çıkıyorum evden. Başka insanlar Nihal. Ben basit biriyim. Seni elbette seviyorum. Bir dostum, arkadaşım, hocam gibi...

NİHAL

Kardeşim olarak da de tam olsun.

9.8 GÖĞÜS ÇEKİM, ÖZNEL KAMERA, AŞAĞI ÇEVİRİME

BARAN

Seni kardeşim gibi de seviyorum Nihal.

Baran da gülümser.

Nihal en son ikisinin birleşen ellerine bakar.

10. İÇ. KAFE. GECE

Nihal konuşmasına devam eder.

10.1 DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

İkili görürüz.

NİHAL

Yani durum böyle güzelim.

YEŞİM

Severek ayrılıyorsunuz yani. İlginç. Bu konuyu ilk fırsatta tekrar konuşalım derim.

10.2 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Konuşalım hayatım.

10.3 AMORS/GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

YEŞİM

Canım, benim artık çıkmam gerekiyor. Habersiz bırakma beni.

10.4 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Tamam canım merak etme.

10.5 DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Ayağa kalkarlar.

YEŞİM

Kendine çok iyi bak.

NİHAL

Görüşürüz. Sende iyi bak. Hoşça kal.

Birbirlerine sarılırlar.

11. İÇ. ANTRE. GECE

Nihal eve girer, annesi ile babası salondadır, kendisi ve Baran’la olan ilişkisi hakkındaki konuşmalarına kulak misafiri olur. Nihal bir süre ikili arasındaki konuşmayı kapı aralığından dinler.

11.1 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal kapıdan girerken annesinin sesini duyar.

ÇİÇEK HANIM

Fısıf fısıf konuşuyorlar çarşıda, pazarda.

12. İÇ. SALON. GECE

(MİTHAT) Bey ve Çiçek Hanım koltukta oturmaktadır.

12.1 AMORS/GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

ÇİÇEK HANIM

Ya birde evlenmeye kalkarlarsa ne yaparız?

12.2 AMORS/BEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI

MİTHAT BEY

(ÇİÇEK)’çim, aile çok düzgün bir aile. Hiçbir yanlışlarını görmedik bu güne kadar.

13. İÇ. ANTRE. GECE

13.1 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal kapıya doğru ilerler. Annesinin sesi duyulur.

ÇİÇEK HANIM

Davul bile dengi dengine Mithat. Çek şu kızının kulağını.

14. İÇ. SALON. GECE

İkili konuşmaya devam eder.

14.1 AMORS/BEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI

MİTHAT BEY

Ya, gerekli görseydi kendisi bir şeyler anlatırdı mutlaka. Elalemin dedikodusuyla kalbini mi kıralım şimdi çocuğun?

14.2 AMORS/GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

ÇİÇEK HANIM

(Kızgın)

Bunlar yakışıyor mu bize Mithat.

15. İÇ. ANTRE. GECE

Nihal kapı aralığından dinliyor. Annesinin sesi duyulur.

15.1 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

ÇİÇEK HANIM

(Biraz kıskanç, suç atar)

Konuş kızınla. Çok şımarttın sen bu kızı. Gül gibi kocası vardı. Tuttu boşadı. Ne için, ne uğruna?

16. İÇ. SALON. GECE

İkili konuşmaya devam eder.

16.1 AMORS/BEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI

MİTHAT BEY

Benim bunda ne suçum var Çiçek, Allah aşkına. İlk evliliğini de kendisi seçmedi mi bu çocuk? Boş dedikodular bunlar. Ortada bir şey yok ki zaten.

16.2 AMORS/GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

ÇİÇEK HANIM

Ama böyle olmaz ki Mithat. Bize yakışıyor mu? Çek Nihal'i konuş...

16.3 AMORS/BEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI

MİTHAT BEY

Benden böyle bir şey isteme Çiçek. Ben Nihal ile böyle bir meseleyi konuşamam. Çok istiyorsan kendin konuş.

16.4 AMORS/GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

ÇİÇEK HANIM

Onu sen terbiye ettiğine göre, sen yetiştirdiğine göre, senin konuşman gerekiyor. Babasının biricik kızı ya!

17. İÇ. ANTRE. GECE

Nihal yanlışlıkla kendini ele verir.

17.1 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal tam da odasına gitmek için adımını attığı anda kapı hızla kapanır, çıkardığı sestten dolayı anne bir anda kızının geldiğini fark eder ve konuşmaya son verir. Nihal'i içeri çağırır.

18. İÇ. SALON. GECE

Annesi kızına seslenir.

18.1 AMORS/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

ÇİÇEK HANIM

Geldin mi kızım?

NİHAL

(Nihal'in sesi duyulur)

Geldim annecim.

ÇİÇEK HANIM

Baban da seni bekliyordu.

19. İÇ. ANTRE. GECE

Annesinin sesi duyulur.

19.1 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal montunu çantasını çıkarıp asar.

ÇİÇEK HANIM

Konuşacakları varmış seninle.

20. İÇ. SALON. GECE

Anne ayağa kalkar. Kapıdan Nihal girerken o çıkar.

20.1 AMORS/GÖĞÜS/GENEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI

ÇİÇEK HANIM

Benim de mutfakta biraz işim var.

20.2 GENEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal bir süre salondaki koltukta oturur ve babasının konuşmasını bekler. Sonra kütüphaneye yönelir.

20.3 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal kütüphanedeki kitaplara bakmaktadır. Dolabın kapağını açar.

20.4 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Mithat Bey koltukta oturmaktadır. Sıkılğan bir halde sanki kendisine emrivaki yapılmış gibi bir yüz ifadesine bürünür, elindeki kitabın sayfalarını karıştırır sonra kapatıp Nihal'e bakar. Babası az önce annesinden duyduğu dedikodulardan bahsetmek yerine bir şiir kitabı hakkında konuşmaya başlar.

MİTHAT BEY

Okumuş muydun o kitabı?

20.5 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Hangisini babacım?

20.6 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

MİTHAT BEY

Tam baktığın yerdeki şiir kitabını, Özdemir Asaf'ın.

20.7 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal şiir kitabını eline alır. Güler.

NİHAL

Tabii.

Babasına doğru döner. Şiirin bir kısmını ezberden okur.

NİHAL

Onu kırmış olmalı yaşamında birisi. Dinledikçe susması, düşündükçe susması..Tek başına iki kişi olmuş kendisiyle gölgesi, Heykelini yontuyor yalnızlığın ustası...

20.8 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Babası şiiri okurken Nihal'i dinler, birlikte kahkaha atarlar.

NİHAL

(sesi duyulur)

Daha ilkokuldayken ezberletmiştin bana.

MİTHAT BEY

Ben ezberletmedim küçük hanım. Sen masamdaki kitabı alıp kendin ezberlemiştin. Bundan hiç kimsenin haberi yoktu ki.

20.9 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Ama öğretmenim çok şaşırmıştı hatırlıyor musun?

20.10 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

MİTHAT BEY

Evet şaşırır tabii, neden şaşırdı dersin? Okul müsamesesinde okuduğun için olmasın.

20.11 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Onun verdiği şiiri bir türlü ezberleyememiştim.

20.12 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

MİTHAT BEY

Biliyorum biliyorum, zaten o gün bana sinirle “beyefendi çocuğunuza daha uygun şiirler seçmelisiniz” demişti.

20.13 GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

NİHAL

Ben hiç böyle bir şey hatırlamıyorum...

MİTHAT BEY

(sesi duyulur)

Hatırlamazsın tabii çok küçüktün.

NİHAL

Ne günlerdi ya...

BABA

(sevgiyle)

Yaa.

20.14 DETAY/GÖĞÜS ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Nihal kitabın sayfalarını karıştırır.

21. DIŞ. MAHALLE. GÜN

Mahalleyi görürüz.

21.1 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI, İLERİ HAREKET

Nihal mahallede yürüyor.

22. İÇ. SALON. GÜN

Nihal masada oturmuş babasına mektup yazmaktadır. Sesi görüntü üzerine düşer.

22.1 GÖĞÜS/DİZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

“Babacığım,

Bu evden ilk kez giderken her şeyin benim için mükemmel olacağını sanmıştım. Serkan’a o kadar çok güveniyordum ki sanırım kendime bile o kadar güvenmiyordum o zamanlar. Fakat hayat akışıyla bizi yalnızlaştıran bir şey, artık öğrendim. Olanlardan sonra adaya döndüğümde burayı çocukluğumun masumiyetinde bıraktığım gibi bulacağımı sanmıştım.

23. DIŞ. MAHALLE. GÜN

23.1 OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI, İLERİ HAREKET

Mahallede yürürken mektupta yazılanları duyarız.

Beni küçüklüğümde çoğaltan bu ada bu kez beni giderek yalnızlaştırdı. Herkes benim kendi arzuları doğrultusunda ve bana layık gördükleri şekilde yaşamamı istiyor. Sanki kendime ait bit fikrim, ülküm, amacım olamazmış gibi.

Bana okuduğun kitaplardaki o özgürlük hissi beni hep hafifletmiştir. Artık o roman kahramanları gibi bir başınayım.

24. İÇ. SALON. GÜN

Mektuba devam eder.

24.1 GÖĞÜS/DİZ/DETAY/OMUZ ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Gidiyorum. Benim için sakın üzülme. Nihal olarak bu adada barınamadım. Dün nüfus kâğıdına baktım. Orada bir de Ayşe ismi var. Biraz da o isimle yaşamak istiyorum. Kendimi özgürleştirebilmek için...

Kızın Nihal”

25. DIŞ. MAHALLE. GÜN

Çevreyi, mahalleyi ve mahalleliyi görürüz.

25.1 OMUZ/BEL/DETAY ÇEKİM, GÖZ HİZASI, İLERİ HAREKET

Nihal mahallede yürüyor. Çevreden görüntüler.

26. İÇ. ANTRE. GÜN

Nihal hüznölüdür.

26.1 GENEL ÇEKİM, GÖZ HİZASI

Mektubu masada bırakır. Kapıya doğru gelir.

SON

3. YAPIM AŞAMASI

Yapım aşaması ön hazırlık, çekim ve çekim sonrası süreçlerinden oluşur. Her süreç için yeterli vakit ayrılmalı, çalışma baştan sona titizlikle yürütülmelidir.

3.1. Ön Hazırlık

“Bir Kayıp Aranıyor” kısa filminin çekim öncesinde öncelikle kitabın uyarlama yapılmak istenen kısmı düşünsel boyuttan yazılı boyuta aktarılmış sinopsis, tretman, senaryo ve çekim senaryosu oluşturulmuştur. Sonrasında çekim ekibi belirlenip görüşülmüş, film üzerinde çalışmak için toplantılar düzenlenmiştir. Kostüm provaları yapılırken çekim yapılacak mekanlar araştırılmış, belirlenen mekanlarda çekim öncesi mizansen belirlenmiştir. Mekanların netleşmesiyle birlikte görüntü yönetmeni ile birlikte kullanılacak ekipman listesi hazırlanmış ve temin edilmiştir.

3.2. Çekim

“Bir Kayıp Aranıyor” kısa filminin çekim süreci 04.04.2023 tarihinde başlayıp, 4 günde tamamlanmıştır.

3.2.1. Filmin Künyesi

Filmin adı: “Bir Kayıp Aranıyor”

Senaryo: Atılım Eylem Şahan

Orijinal Öykü: Sait Faik Abasıyanık ‘Kayıp Aranıyor’ adlı romanından uyarlanmıştır.

Süre: 16:58

Film Yılı: 2023

3.2.2. Çekim Ekipmanlar

Canon 5D Mark III

Canon 24-70 2. Nesil Zoom Lens

Canon 100 mm. 2. Nesil Makro Lens

iPhone 14 Promax

Zoom Voice Recorder

800 Watt Tungsten Sabit Işık (3 Adet)

Ring Light + Flash

Slik Mimari Tripod

3.2.3. ‘Bir Kayıp Aranıyor’ Filminden Sahneler

Şekil 1. Filmden Bir Sahne. Nihal Motora Binip Uzaklaşır.

Şekil 2. Filmden Bir Sahne. Nihal Kapı Aralığından Konuşmaları Dinler.

Şekil 3. Filmden Bir Sahne. Nihal Mahallede Yürürken.

3.2.4. ‘Bir Kayıp Aranıyor’ Set Fotoğrafları

Şekil 4. Set Fotoğrafı. Kafe Sahnesi.

Şekil 5. Set Fotoğrafları. Kafe Sahnesi.

Şekil 6. Set Fotoğrafları. Ev Sahnesi.

Şekil 7. Set Fotoğraflı. Ev Sahnesi.

Şekil 8. Set Fotoğraflı. Liman Sahnesi.

3.3. Çekim Sonrası

“Bir Kayıp Aranıyor” kısa filminin çekim sonrası post süreci yedi günde tamamlanmıştır.

3.3.1. Kurgu Program ve Ekipmanlar:

Adobe Premier

Adobe After Effects

Logic (Sound Design)

AKG Condenser Mikrofon

Şekil 9. Set Fotoğrafı. Post Prodüksiyon.

Şekil 10. Set Fotoğrafı. Post Prodüksiyon.

3.4. Bir Kayıp Aranıyor” Kısa Filminin Bütçesi

BÜTÇE

Hazırlık Aşaması Harcamaları

Senaryo: 3000 TL

Ekip Ödeme: $500 \times 6 \text{ kişi} = 3000$, $4 \text{ Gün} \times 3000 = 12000$ TL

Ulaşım: 2000 TL

Yemek: 4000 TL

Çekim Aşaması Harcamaları

Görüntü Yönetmeni: 1500 TL. 4 Gün x 1500= 6000 TL

Oyuncular: 1000 TL.

Nihal 4 Gün: 4000 Yeşim 1 Gün:1000 Baran 2 Gün:2000 Mithat Bey 1
Gün:1000 Çiçek Hanım 1 Gün: 1000 Toplam: 9000 TL

Set Asistanları: 500 TL

2 Asistan 3 Gün : 3000 TL

Boom: 500 TL. 3 Gün: 1500 TL

Figürasyon: 300 TL

7 Figüran 1 Gün: 2100 TL

Ekipman Ödeme: 29250 TL

Canon 5D Mark III: 1500 TL. 4 Gün x 1500= 6000 TL

Canon 24-70 2. Nesil Zoom Lens: 750 TL. 4 Gün x 750= 3000 TL

Canon 100 mm. 2. Nesil Makro Lens: 750 TL. 4 Gün x 750= 3000 TL

iPhone 14 Promax: 1500 TL. 4 Gün x 1500= 6000 TL

Zoom Voice Recorder: 500 TL. 3 Gün x 500= 1500 TL

800 Watt Tungsten Sabit Işık (3 Adet): Adet 750TL. 2 Gün x 2250= 4500 TL.

Ring Light + Flash: 750 TL. 3 Gün x 750= 2250 TL

Slik Mimari Tripod: 750 TL. 4 Gün x 750= 3000 TL

Dekor Kostüm ve Aksesuar: 1250 TL

Mekan: 4000 TL

Ulaşım: 2000 TL

Yemek: 8500 TL

Çekim Sonrası Harcamaları

Montaj: 6000 TL

Dublaj: 500 TL

3 Karakter x 500= 1500 TL

Stüdyo ve Ses Dizayn: 8000 TL

Ulaşım: 500 TL

Yemek: 800 TL

Toplam:

83400 TL

3.5. ‘Bir Kayıp Aranıyor’ Kısa Film Analizi

Filmin hikayesi Anadolu’nun küçük bir sahil kasabasında geçmektedir. Nihal eşinden ayrıldığında yaşadığı süreç ağır geldiği için ailesinin yanına dönerek yükünü hafifletmeye çalışmıştır. Nihal’in ruh hali kasabaya geldiğinde çok bozulmuşken Baran’la yeni başlayan ve adını koymakta zorlandığı ilişki ona başlarda iyi gelmiş, sonrasında kasabada yaşayanların yarattığı mahalle baskısı sonucu ilişkileri yıpranmaya başlamıştır.

Babası Mithat Bey saygın, donanımlı bir adamdır. Kızının eğitimi ve yetiştirilmesinde en büyük pay onundur. Annesi Çiçek Hanım ise daha otoriter ve kontrolcüdür. Çevre faktörü onun için çok önemlidir. Zaten bu nedenle kızı üzerinde baskı kurmaya, eski eşiyile barıştırmaya çalışmaktadır. Filmin bir sahnesinde anne kızın tartışmasını sadece ses olarak kullanma fikri de buradan çıkmıştır. Nihal’in kafasının içinde annesinin sesi aslında toplumsal baskının sesidir.

Mithat Bey ve eşi Çiçek Hanım’ın salondaki konuşmaları iki farklı dünya görüşünü ele alır. Baba kızının kararına saygı duymuş ve desteklemiştir. Anne ise daha dayatmacı, kendi istekleri doğrultusunda, yönlendirici bir tutum sergilemiştir. Aynı evin içerisinde yıllardır yaşayan bu çiftin aslında birbirinden ne kadar uzak ve yabancılaşmış olduklarını bu sahnede izleriz.

Baran, Nihal’in erkek arkadaşıdır. Çok konuşmayan, güvenilir bir adamdır. O da hem Nihal’i sevdiği hem de çevresindekilerin konuşmaları yüzünden Nihal’le

biran önce evlenmek istemektedir. Bu kadar önemli bir konuda konuşurken Nihal'in motora atlayıp gittiği sahnede aralarındaki uzaklaşma görsel olarak yansımaktadır.

Yeşim Nihal'in çok yakın ve eski bir arkadaşıdır. Hem Nihal hem de eski eşi Serkan'ı uzun zamandır tanımaktadır. İkili arasında yaşananların yakın şahididir. Yeşim'le Nihal'in kafede buluşma sahnesi denge sahnesidir. Nihal yaşadığı problem ve travmaları arkadaşına anlatırken yükünü hafifletmekte, Yeşim karakteri aracılığıyla izleyiciye ulaştırmaktadır.

Nihal'in yabancılaşıma sebeplerinde başrolü oynayan mahalleli en etkin olarak filmin sonunda kullanılmıştır. Boşanma süreci sonucunda kasabalının negatif, eleştirel davranışları, sadece eril bakış açısıyla değil aynı zamanda kadının kadına karşı tutumunu da ele almıştır.

Filmin müziği Nihal karakterinin ruh halini yansıtacak şekilde eklenmiştir. Dramatik duygunun yoğun olduğu son sahnede Nihal'in evinden, kasabasından kopuşu müzik ile desteklenmiştir. Kasabalının arasından geçip deniz kenarına gelmiş, kendisi için bir karar vermiştir. Burada paralel kurgu kullanılarak hem evden hem kasabadan ayrılış kararı eş zamanlı verilmiştir.

Yabancılaşımanın etkilerini Nihal karakteri üzerinden filme yansıtmak amaçlanmıştır. Yabancılaşıma süreci görsel olarak iki farklı şekilde aktarılmaya çalışılmıştır. Nesnel kamera ile izleyici hikayeyi dışarıdan izleyip takip etmiş, öznel kamera ile de hikayeyi karakterin gözünden deneyimlemiştir. Öznel kamera Nihal'in geri dönüşlerle aktardığı sahnelerde kullanılmıştır.

Film Nihal'in kafeye gelmesiyle başlar ve kasabadan ayrılışıyla son bulur. Kafe sahnesindeki kurguda şimdiki zamana paralel bir geçmiş zaman kullanılmış, Nihal'in geri dönüşlerle aktardığı sahneler, yabancılaşıma sürecini izleyicinin aktif olarak, kadının gözünden görmesi amacı ile öznel kamera ile çekilmiştir, bu da anlatımı güçlendirmiştir. Geri dönüş sahnelerinde hem yabancılaşıma etkisini görselleştirmek hem de yaşadığı dramatik çatışmayı vurgulamak için geçiş renk değiştirilerek kullanılmıştır.

Nihal ve babasının olduğu ev sahnesinde Özdemir Asaf'ın 'Yalnızlık Paylaşılmaz' adlı şiir kitabı kullanılmıştır. Sahne, Sait Faik Abasıyanık ve Özdemir Asaf'ın arkadaşlıklarına ithafen yazılmıştır. Sahnede, daha küçük yaşta sorumluluk alıp, kendi istediğı doğrultusunda, bağımsız yetişen bir çocuk ve günümüzde verdiği kararların aslında ne kadar benzer yapıda olduğı vurgulanmak istenmiştir.

Nihal'in annesiyle kavga ettikten sonra, öznel kamera ile çekilen evin merdivenlerinden iniş sahnesi, Gaspar Noé' nin 'Enter the Void' filminin başında, daha plonjeye çıkmadan önce kullandığı öznel kamera ile çektiğı bir sahne olan, apartmanın yangın merdivenlerinden iniş sahnesinden esinlenilerek çekilmiştir.

Kafe ve ev sahneleri gibi fazla hareket gerektirmeyen sahnelerde Canon 5D Mark III kullanılmıştır.

Filmde öznel kamera kullanılan sahneler ve takip sahneleri iPhone 14 Promax ile çekilmiştir. Elde titreşimsiz kullanımı sayesinde bakacağı yönler önceden belirlenerek, oyuncuyla beraber senkronize hareket edilerek çekim tamamlanmıştır.

SONUÇ

Çalışmada öncelikle, Sait Faik Abasıyanık'ın “Kayıp Aranıyor” romanından uyarlama yapılacak ve filmin ana temasını destekleyecek bölümler seçilmiş ve senaryo ile şekil verilmiştir. Sonrasında çalışmada yabancılaşmanın kuramsal boyutları psikolojik ve toplumsal anlamda incelenmiş, yabancılaşma kavramı üzerine literatür taraması yapılmıştır. Kendine ve topluma yabancılaşma süreci ve kuramcılar bu aşamada çalışmaya dahil edilmiş, bu bilgiler özümseyerek çalışmanın temeli oluşturulmuştur.

“Bir Kayıp Aranıyor” kısa film çekiminden önce yapılan literatür taramaları ışığında, senaryo tekrar gözden geçirilmiş, yabancılaşma kavramının işleneceği sahneler desteklenmiştir. En son olarak, “Bir Kayıp Aranıyor” kısa filmi çekilerek, yabancılaşma kavramını destekleyen sahneler analiz edilerek çalışmaya aktarılmıştır.

Sinopsis aşamasında romanın genişleyen hikayesini aktarırken seçim yapmak, hangi konuların üzerine eğileceğinin belirlenmesi oldukça zor bir aşamaydı. Çünkü bütünlük arz eden bir romanın içerisinden belirli parçaları alıp yeni bir senaryo oluştururken, romanın dokusunu kaybetmeden bu çalışma hazırlanmalıydı. Dolayısıyla roman karakterlerinin arasından en önemlileri belirlendi ve bazı karakterler hikayeye hiç dahil edilmedi. Burada önemli bölümler ve karakterleri belirleyen en önemli nokta çalışmanın amacına uygun olup olmadığıydı. Filmin dinamiğini oluşturmak adına yeni karakter oluşturup, bazı sahnelerde de yeni diyaloglar yazıldı.

Film çekimi öncesi ve sonrasında çeşitli problemlerle karşılaşıldı.

Çekime çok kısa bir süre kala yaşadığımız en büyük üzüntü Mithat Bey karakterine hayat katacak olan, değerli sinema ve tiyatro oyuncusu, yönetmen Kazım Akşar'ın vefatı oldu. Tüm ekibi derinden etkileyen bu yas süreci nedeniyle çekimi erteledik.

Çekimden önce oyuncularla birçok defa prova alınmasına rağmen sette kamera, ışık ve tüm ekibin karşılarında olması bazı oyuncuların heyecanlanmasına, ezberlerin karışmasına yol açtı. Sete alışkın olan profesyonel bir oyuncunun bu problemi en az düzeyde yaşayacağı bir gerçek. Dolayısıyla fazla tekrar zaman kaybına yol açtı. Fakat aynı zamanda, sinemada ilk oyunculuk denemesi olan başrol

oyuncumuz, amatör ruhun ne kadar dinamik, hevesli ve dikkatli bir çalışmayla filme katkı sağladığını ortaya koymuştur.

Dış çekim sahnesinde rüzgarın sesinin çok yüksek olması ve iç çekimde dışarıdan gelen araba sesleri nedeni ile bu sahnelere dublaj yapıldı. Bu nedenden dolayı da zaman kaybına uğramış olduk.

Filmdeki yabancılaşma temasının kavramsal anlamda araştırılması sonucu birbirini destekler nitelikte olduğu, çalışmanın sonucunda kısa film ve yapılan araştırmanın birbiri ile örtüştüğü, literatür taraması sonucu yabancılaşmaya neden olan faktörlerin bir bölümünün de filmde yansıtıldığı, elde edilmek istenen sonuca ulaşıldığı ortaya çıkmıştır.

Senaryoda yabancılaşma teması ana karakterimizin yaşadığı olaylar çerçevesinde ele alınmış, çevre faktörünün yaşantıları ne denli şekillendirebileceği kağıda dökülmüştür. Burada hikayeyi yönlendirici, yabancılaşmayı daha iyi görebilmemizi sağlayacak sorular soran yakın arkadaşı, yeni bir karakter olarak yazılmıştır. Bu da ana karakterimizin yaşadığı içsel çatışmaları daha iyi gözlemleyebilmemizi sağlamıştır.

Ana karakterimizi uzaklaşmaya iten nedenlerin başında yer alan faktör çevre baskısıdır. Filmde bu, ana karakterinin sözleriyle en iyi şekilde dile getirilmiş, mahalleliyi izlediğimiz sahnelerde de görsel olarak desteklenmiştir.

Öznel kamera, sadece ana karakterin yaşadığı olayları arkadaşına aktardığı geriye dönüş sahnelerinde kullanılmıştır. Böylece izleyici anlatılan hikayeyi birlikte yaşamıştır.

Öznel bakış açısı sayesinde aktif rol alan izleyici ile özdeşleşme sağlanmaya çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

- Çiçek, N. 'Franz Kafka'da Yabancılaşma Problemi', Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara, 2012, s.46.
- Fromm, E. *Sağlıklı Toplum* (İkinci Basım), Payel Yayınları, İstanbul, 1990, s.150.
- Geçtan, E. *İnsan Olmak* (14.Basım), Remzi Kitabevi, İstanbul, 1994, s.150.
- Horzumlu, A. 'Sinemada Toplumsal Yozlaşmanın Yansımaları', Yüksek Lisans Tezi, *Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü*, İstanbul, 2011, s.11.
- Kadıncı, U. 'Yabancılaşmanın Diyalektiği: Hegel, Marx ve Kafka Üzerine Bir Araştırma', Yüksek Lisans Tezi, *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul, 2001, s.50.
- Kızıltan, G. S. *Çağımızda Yabancılaşma Sorunu: Kişinin Silinen Yüzü* (Birinci Basım), Metis Yayınları, İstanbul, 1986, s.12.
- Ofluoğlu, G. ve Büyükyılmaz, O., 'Yabancılaşmanın Teorik Gelişimi ve Tarihsel Süreç İçinde Farklı Alanlarda Görünümleri'. *Kamu-İş*, cilt:10, sayı:1, 2008, s.115.
- Öner, B. 'Max Frisch'in 'Homo Faber' ve Heinrich Böll'ün 'Palyaço' Adlı Eserlerinde 'Yabancılaşma' Teması', Yüksek Lisans Tezi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Elazığ, 2015, s.4.
- Serdaroğlu, F. 'Antonioni'nin Macera, Gece ve Batan Güneş Üçlemesi Kapsamında Sinemada Yabancılaşma ve Çağdaş Anlatı İlişkisi', Yüksek Lisans Tezi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Eskişehir, 2008, s.24.
- Taş, L. 'Yabancılaşma ve Kimlik, Yüksek Lisans Tezi', *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul, 2007, s.107.
- Tura, S. M. *Freud'dan Lacan'a Psikanaliz* (4. Baskı), Kanat Kitap, İstanbul, 2010, s.53.

Ünaldı, H. ‘Türk Romanı ve Yabancılaşma: Bir Edebiyat Sosyolojisi Denemesi’,
Yüksek Lisans Tezi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Konya,
2011, s.29.

Yakut, S. *Yabancılaşma (Psiko-Sosyal Bir Bakış)*, İksad Yayınevi, Ankara, 2020,
s.41.

